

אור הזוהר 78 * ניסן תשע"ג

זוהר הרשב"י גיוס לצבא הרשב"י

מכתב ב'

מכתב להנ"ל ב"אגרות קודש" עמוד קמג

תורת החסידות

הכרח הלימוד

ב"ה, י"א תמוז, תשי"ז

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מכ"ט סיון, בו כותב אודות הישיבה בה לומד ואשר מדי שבת בא לשם אחד מחסידי חב"ד ולומד שיעור בתניא, ומסופק הוא אם להכנס ללמוד התניא ויש גם קס"ד אצלו לעשות זה כשיגיע לגיל ארבעים בערך וכו' וכו'.

ועד כמה גדול העלם והסתר דגלותנו זה דעקבתא דמשיחא, אשר לאחרי המובא בכמה מקומות בזה (בהקדמת הרח"ו לשער ההקדמות, באגרת הקודש לרבנו הזקן בעל התניא והשו"ע בקונטרס עץ חיים לאדמו"ר מוהרש"ב ועוד), אודות ההכרח דלימוד פנימיות התורה בדורותנו אלה, עדיין עומדים בספק בזה עד שיטנו קס"ד להתחיל הלימוד בהגיע לגיל ארבעים שנה! וביותר תגדל הקושיא על יסוד מעשה רב, אשר רואים בפועל שבכדי לעמוד נגד רוחות בלתי מצויות אשר בעוונותינו הרבים מנשבים ברחוב ולעתים קרובות, מוכרח חסון מיוחד ולא די החסון שבדורות שלפנינו, ועל דרך הודעת חז"ל הידוע רב בקעה מצא וגדר בה גדר, ועל דרך תרופות בחולי הגוף שכשמתחדשת רחמנא ליצלן מחלה חדשה, אין מסתפקים בסממני רפואה הישנים, הנה כן הוא גם בחולי הנפש, אשר בעקבתא דמשיחא דחוצפה יסגי וכו' וכו' אי אפשר להסתפק בלימוד חלק הנגלה דתורה, וגם אפילו כשמצרפים אליו לימוד תורת המוסר, ומוכרח הלימוד דפנימיות התורה אשר בדורותנו נתגלתה באופן דהבנה והשגה רק בתורת חב"ד וכנראה במוחש

ובהתבוננות אפילו לשעה קלה בדברי הרח"ו בהקדמתו לשער ההקדמות בהנוגע לעקבתא דמשיחא, ובהתבוננות אפילו לשעה קלה בדברי הקונטרס עץ חיים הנ"ל כל איש ישר הולך ואשר אין הרצון שליט על השכל תיכף יתחיל ויתמיד בלימוד זה וכל המקדים בזה וכל המגדיל בזה הרי זה משובח.

ויהי רצון אשר יערה עליו רוח ממרום ויקבע עתים ללימוד הנ"ל, קביעות לא רק בזמן אלא גם בנפש, ובמשך זמן לא ארוך יראה כי טוב הוא, טוב האמיתי כמרז"ל טוב לשמים וטוב לבריות.

בברכה לבשו"ט.

מכתב ג'

מובא ב"אגרות קודש" בעמוד קמד להנ"ל

קירוב הגאולה

ב"ה, אדר"ח אלול, תשי"ד

שלום וברכה!

במענה על מכתבו בו שואל ע"ד המבואר בכ"מ בתורת החסידות בהענינים של מעלה ע"י משל מנפש האדם והרי לית מחשבה תפיסא בי' כו' וכו' ומה גם אנחנו שאין לנו עסק בנסתרות.

הנה מבואר בזה באריכות בקונטרס לימוד החסידות שהוא מכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע מענה לאחד ששאל אותו קושית כת"ר שי' וימצא שם הדברים מבוארים כדבעי והעיקר הוא אשר כמו בקיום כל המצות אי אפשר הדבר אלא ע"י הקדמת נעשה לנשמע (שפירושו הבנה, כי אם שמיעה כפשוטו הרי אי אפשר לעשות קודם ששומע מה עליו לעשות) הרי גם במצות ת"ת בפרט ושהיא שקולה כנגד כל המצות הרי צ"ל הנעשה קודם להנשמע היינו הלימוד בפועל אף שלעת עתה אינו **מבין** את הכרח הלימוד וכו' ומדגיש אני התיבה מבין כי בודאי **ידוע** לכל מהכרח לימוד פנימיות התורה היא תורת החסידות ובפרט בדורנו זה אשר נוסף על מה שכתוב בזהר ח"ג דף קכ"ד ע"ב שבלימוד זה יפקון ישראל מן גלותא ברחמי הנה מבואר בהקדמת הרח"ו בשער ההקדמות שהעדר הלימוד ובמילא מובן שגם המעטת הלימוד מאריך את הגלות ולא רק גלות בני"א אלא גם הענין דשכינתא בגלותא וכשיתבונן כאו"א מאתנו שע"י מה שממעט בלימוד פנימיות התורה יהי ח"ו שכינתא ונסת ישראל ובמילא גם בני"א נשמות בגופים עכ"פ רגע אחד יותר בהגלות וחשך כפול ומכופל הרי תסמר שערות ראשו האחריות המוטלת עליו והענינים שתלוי בלימוד פנימיות התורה וכל הקושיות שיש על זה הרי ידוע פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר אשר היצה"ר אומן במלאכתו ובא לכאו"א לפי מהותו וישנם כאלו שבא אליהם לבוש במעיל משי, והבחינה בזה שאם הסברות מונעים העבודה בפועל הרי מקורם בצד דלעומת זה.

בבקשתו אזכירו ואת זוגתו שיחיו על הציון הק'. הפ"נ נתקבל.

מוסג"פ קטע משיחת ש"ק מברכים ח' אלול תשי"א אשר תוכנו בכל השנים ובכל השנה זמנו הוא ובטח יפרסמו באופן המתאים.

בברכת כוח"ט

זוהר

מרומם את הנפש

"זוהר" מרומם הנפש, מדרש - מעורר הלב, ותהלים בדמעות - מדיח את הכלי.

(ס' היום יום בשם ה"צמח צדק")

מותר ומצוה לגלות זאת החכמה

שיטת חסידות חב"ד היא, שהזוהר וספרי פנימיות התורה בכלל, צריך **ללומדם** וכמו הלימוד דנגלה דתורה, וביחוד בתקופתנו זו, אשר כלשון האר"י החי - מצוה לגלות זאת החכמה, ואף מי שאין אפשר לו מפני סיבות שונות שאינן תלויות בו כלל לעסוק בהנ"ל באופן של לימוד, הרי סגולה ישנה גם באמירת האותיות.

(אגרות קודש יז, קסה)

דווקא לימוד בהבנה ובהשגה

...פשוט שצריך להשתדל ככל האפשרי להפיץ לימוד האמור. ויעוין דברים מבהילים שנאמרו בגודל העונש על מניעת לימוד זה [=פנימיות התורה], שמזה מוכן גם גודל השכר, בהקדמת הרב חיים ויטאל [תלמיד האריז"ל] לשער ההקדמות (מיוסד על דברי הזוהר ומדרשי רז"ל), שמשם מובן שדווקא לימוד באופן של הבנה והשגה מביאים גאולה, וכלשון הבעש"ט באגרת הק' שלו הידועה, שבהיותו בהיכל משיח, המענה הי'ה, "לכשיפוצו מעיינותיך חוצה".

(אגרות קודש יז, קסה)

שאלה:

ראיתי בהרבה בתי כנסיות ששלחתם הרבה ספרים למה רק בבית הכנסת שאני מתפלל אין, היתכן ששכחתם בדיוק מהבית כנסת שלנו?!

תשובה: אנחנו שלחנו, ומסתם הגבאי שלכם זרקם, מן הסתם אינו רוצה שתזכו להיות מלומדי הזוהר הקדוש, והוא שייך לערב רב, והוא חוטא ומחטיא את הרבים, והוא אשם בכל הגזירות וגזירת הגיוס, והוא חוטא עוד יותר מלפיד בעצמו, ואולי לפיד הוא שלוחו ושלוחו של אדם כמותו, ואסור ליכנס לבית כנסת כזה מקל וחומר אם לבית שאין שם הספר "נועם אלימלך" אסור להיכנס כל שכן היכן שאין ספר הזוהר (רזין קדישין) אז העצה היעוצה הוא שתפטרו את הגבאי שלכם ונשלח אליכם עוד ספרים.

שאלה:

מה המקור שאי לימוד ספר הזוהר מביא גזירת הגיוס, ועל ידי ספר הזוהר אפשר להינצל מגזירת הגיוס?

תשובה: ראה כאן את לשון הרב יהודה פתייה:

והנה בעירנו בגדד יבנה עירנו אמן, היו לנו שנים כרובים זהב הסוככים על העיר מבית ומחוץ והמה אשר היו לנו לחומה ולמחסה ביום זעם, הראשון בקדש צדיק יסוד עולם חכם רבי יוסף חיים בן חכם רבי אליהו בן חכם רבי משה בן חיים וז"ל וקדוש לברכה. ושני בקדש הרב הגאון חכם רבי שמעון אהרן אבא בר אבא המכנה אגסי וז"ל וקדוש לברכה, המחבר ספר בני אהרן על שער הגלגולים, אשר ב' צדיקים אלו הם לבדם היו נמצאים בעירנו שרב עסקם היה בעץ חיים ובשמונה שערים כל אחד ואחד הוא עוסק לבדו בחדר משכיתו בפני עצמו, והמה בזכותם וצדקתם היו מגנים על העיר זה מפה וזה מפה, אפס כשגמרו העונות ונלקח ארון האלהים חכם רבי יוסף חיים זכרוננו לברכה

בשנת ה'תרט"ט בי"ג אלול התחילה העיר להיות צולעת מהלקת על רגל אחת והתחילו הצרות לבוא כי אחרי קבורתו נלקחו בחורי ישראל לעבודת הצבא למלך ישמעאל ללמדם סדר המלחמה והיו כל העם מיללים ובוכים, והיינו מתנחמים בחכם רבי שמעון אהרן וז"ל לברכה וכל העם ענו אחריו עוד לא אבדה תקותנו כי הוא יכול למלא מקום הרב חכם רבי יוסף חיים זכרוננו לחיי העולם הבא.

אך לא כאשר דמינו כן היתה, כי מעשה שטן הצליח וגם באותו צדיק פגעה מדת הדין, כי אחרי חמשה שנים בליל ו' ח' לחודש מנחם שנת המביט לארץ ותרע"ד נסע גם הוא למנוחות ועזב אותנו לאנחות. ובהסתלק גם חכם רבי שמעון זכרוננו לברכה אז כבה מהעיר גם שביב האחרון. יוס"ף איננו ושמעון איננו. והיתה עת צרה ליעקב צרה כמבכירה כי בליל י"א מנחם אב, אחרי פטירת חכם רבי שמעון זכרוננו לברכה, בפקר השכם נדבקו מודעות אדמים מטעם המלך וגדוליו בכל השוקים ובכל המקומות ובתוך המודעות מציר חרב אדם לאות מלחמה ממלכה בממלכה. ממלכת קוסטנטינא בממלכת בריטניא. ותקף התחיל לקבץ את בחורי בני ישראל לצאת למלחמה להלחם עם בריטניא. והיו מסייעין אותם מעיר לעיר וממדבר למדבר בהרים ובגבעות עד הגיעם עד מקום קשרי המלחמה, ומני אז והלאה מצאנו רבות רעות וצרות והיו הצרות דוחקות זו את זו כל אחת רוצה להקדים את פני חברתה ואין שעה בלא רעה ואין רגע בלא נגע, וגזרות קשות נתחדשים בכל יום נוסף על יום אתמול.

גם מן השמים נלחמו כי בליל ג' י"ג כסלו שנת איכה תרע"ה צפו מי נהר חדקל מרב הגשמים ופרצו גזרי הנהר ושטפו ועברו תוך העיר בעוד היותנו ישנים על מטותינו בלילה וגאו המים מי שתו, ותהי צעקה גדולה בתוך העיר אשר כמוה לא נהיתה רק בזמן יציאת מצרים. וכל אנשי העיר עם מעמסיהם שעל כתפיהם ועם בניהם ובנותיהם

בְּעִיר שְׁכָרוֹ אֶת הַחַיִּים וְכִזְזוּ אִישׁ לֹא עַד
שֶׁלֹּא הַשְּׂאִירוֹ כְּלוּם וְאֶפִּילוּ הַדְּלָתוֹת שֶׁל הַחַיִּים
עָקְרוּ וְלִקְחוּם וְהָיָה דַעְתָּם לַחֲזֹר אַחֵר כִּף וְלִבּוֹ גַם
אֶת הַבְּתִים. וְהִלְלָה לְאֵל שֶׁלֹּא הִפִּיק אֶת זְמָמָם כִּי
בְּהִכְנֵס הָאוֹיֵב נָחָה שְׁקָטָה כָּל הָעִיר וּנְפָשָׁנוּ כְּצִפּוֹר
נִמְלָטָה מִפֶּחַ יוֹקְשִׁים. וְאַתָּה קוֹרָא נְעִים הַבֵּט
נָא וְרֵאֵה לָמָּה מְצַאֲתָנוּ כָּל זֹאת תִּכְפֹּר וּמִיָּד בְּזָמַן
סְלוּקָם שֶׁל ב' צְדִיקִים הַנִּזְכָּר אִם לֹא לְהוֹדִיעַ לָנוּ
שְׂזָכוֹת חֲכֻמַּת הָאֱמֶת שֶׁהָיוּ עוֹסְקִים בָּהֶם אֲשֶׁר
הָיוּ עוֹמְדִים לְמַגֵּן וְצָנָה נֶגֶד מִדַּת הַדִּין וּבְעֵצָם כְּחֵם
וְאוֹנָם הָיוּ דוֹחִים אֶת הַגְּזֵרוֹת, מֵה שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל
לְעַמֵּד נֶגֶד מִדַּת הַדִּין זְכוּת כְּמָה צְדִיקִים וְחֲסִידִים
הַעֲסוּקִים בְּחִיצוֹנִיּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁבְּאוֹתוֹ הַדּוֹר...

**כֹּה דִבְרֵי הַמַּחְבֵּר הָאִי לְחַמָּא עֲנִיא. הַצְּעִיר יֵאוּדָה
מְשֵׁה יְשׁוּעָה יַחְזַקְאֵל יְשׁוּעָה פְּתִיא יצ"ו**

הַקְּטָנִים שְׁנוּשְׂאִים אוֹתָם עַל זְרוּעוֹתָם הָיוּ בּוֹרְחִים
וְנָסִים בְּתוֹךְ הָעִיר מִמְּקוֹם הַנְּמוּךְ לְמְקוֹם הַגְּבוּהָ כִּי
אֵין דְּרֹךְ לְצֵאת מִן הָעִיר כִּי הַמַּיִם הִקִּיפוּ כָּל הָעִיר
מִכָּל צֶדַד יוֹתֵר רְחוֹק מִמְּלוּא עֵינָיו שֶׁל אָדָם, וּגְבָהוּ
הַמַּיִם וְהִפִּילוּ גְלִיהֶם שְׁלִישׁ הָעִיר וְכַמָּה בְּנֵי אָדָם
שֶׁלֹּא קָדְמוּ לְבִרְחָה הָיוּ בְּתִיהֶם קְבָרֵיהֶם רְחֻמָּא
לִיְצִלָן. וְאַחֵר כִּף בָּא דְבָר לֹא תְקוּם פְּעֻמִּים צָרָה, גַם
נִתְמַלְא אֲוִיר הָרְקִיעַ פְּרַעוֹשִׁים וְנִלְוָה עִמָּהֶם מִכַּת
בְּצִרְתָּ וְיִקָּר הַשְּׂעָרִים. גַם אֲנָשֵׁי הַצְּבָא לֹא הִצְלִיחוּ
בְּמִלְחָמָה וְהָיוּ אֲנָשֵׁי חָרֵב הַרוּגֵי מִלְחָמָה וְנִשְׁאַרוּ
נְשִׂיהֶם אֲלֻמְנוֹת וּבְנֵיהֶם יְתוּמִים, עַד שֶׁרָאָה הַשֵּׁם
אֶת לַחֲץ עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וַיִּנְחַם עַל הָרָעָה וְנִלְכְּדָה בְּכָל
בְּלִיל א' י"ז אֲדָר שְׁנַת עֶזְרָת בְּיַד סִגְן הַמִּלְחָמָה שֶׁל
בְּרִיטְנִיאָה הַנִּקְרָא מוֹף, וּבְכַח אֲנָס כָּבוֹ אֶת שְׂרֵפֶת
הָעִיר אֲשֶׁר הִצִּיתוּ בָּהּ אֲנָשֵׁי חֵיל שֶׁל קוֹצְטִינְטִינָא
בְּעַת צֵאתָם מִהָעִיר, גַם שָׂאָר בְּנֵי יִשְׁמַעֵאל הַנִּשְׂאָרִים

מעשה נזירא

בשלמיות, שאז נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית (רוקח), וגם חשיב כאילו קיים כל התרי"ג מצוות (ילקוט מעם לעוז). ובזכות לימוד הזוהר הקדוש, נזכה שיתקיים דברי הרשב"י עליו השלום בְּדָא יִפְקֹן מִן גְּלוּתָא בְּמַהְרָה בְּיַמֵּינוּ אֲמַן. - וְיִתְקַבְּצוּ כָּל יִשְׂרָאֵל בְּאַחַדוֹת וּבְשִׁמְחָה וְאַחֲזוּ בְּאֵילָן הַחַיִּים לְלִמּוּד הַזּוֹהַר הַקְּדוֹשׁ "בְּסִפְרָא דָּא יִפְקֹן מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי", וְכֹאֲשֶׁר יִלְמְדוּ וַיַּעֲסִקוּ פְּלִמָּה בְּתוֹרַת הַסּוּד תִּכְפֹּר תְּבוּאָה הַגְּאֻלָּה בְּכַח הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה. וּבְזֵהר רַעֲיָא מְהֵימְנָא פְּרֻשַׁת נְשִׂאָה (דף ככד, ב) אָמְרוּ: דְּבִגְיָנָה "וְיִקְרְאוּתֶם דְּרוֹר בְּאַרְצֵי", וּבְזִכְוִתִּיהָ יִתְקַיֵּם "ה' בְּדָד יִנְחֵנוּ וְאֵין עֲמָו אֵל נֶכְר". וּנְזַכֵּה עוֹד בְּשֵׁנָה זו לְאֶכּוֹל מִן הַזְּבָחִים וּמִן הַפְּסָחִים בְּבֵית קְדֻשָׁנוּ וּתְפָאֲרֵנוּ בְּמַהְרָה בְּיַמֵּינוּ אֲמַן.

1 בספר אור תורה - ליקוטים: עוד מבואר בכמה מקומות בדבריהם, שעיקר ביאת משיח הוא בזכות התורה, כמו שאמרו בפרק קמא דבבא בתרא (ח, א) מאי דכתיב, "גם כי יתנו בגוים עתה אקבצם ויחלו מעט ממשא מלך שרים" (הושע ח, י), ותניא כל פסוק הזה בלשון ארמי נאמר, אי תנו, "עתה כלהו אקבצם", ואם מעט מהם, "יחלו ממשא מלך ושרים". ואמרו שם מאי דכתיב, "אף חובב עמים כל קדושים בידך" (דברים לג, ג), אפלו בשעה שאתה מחבב עמים, כל קדושים שלהם בידך הם כו', וכמו שאמרו כל הנותן עליו על תורה, מעבירים ממנו על מלכות כו' (אבות פרק יג משנה ה), כי בזמן שקולו של יעקב כו', אין הידים ידי עשו כו' (בראשית רבא פרשה סה, טז), ובפרק חלק (צח ב) שאלו תלמידיו את רבי אלעזר, מה יעשה אדם וינצל מחבלו של משיח, יעסוק בתורה ובגמילות חסדים כו', עכ"ל. וכל המזכיר את הרבים בלימוד הזוהר הקדוש נקרא עוסק בתורה ובגמילות חסדים באופן הכי נעלה ומקיים ומציל את כל העולם כולו, ומתקשר לנשמת הרשב"י ז"ע, וכמו שכתב הגאון הקדוש צדיק ויסוד עולם אור שמיר ונעלם, קדש הקדשים המלובן, מרא דרוין, מרן רבינו יעקב אבוחצירא זצוק"ל זיע"א, בספרו דורש טוב (עמוד ע"ב) וזה לשונו: גדולה זכות רבי שמעון ברי יוחאי בעולם העליון יותר מכל הצדיקים, עכ"ל. וכמו שאמרו חז"ל, (סוכה דף מ"ה ע"ב). ואמר חזקיה אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחאי יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין מיום שנבראתי עד עתה ואילמלי אליעזר בני עמי מיום שנברא העולם ועד עכשיו ואילמלי יותם בן עזייהו עמנו מיום שנברא העולם עד סופו ואמר חזקיה אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחאי ראיתי בני עלייהו והן מועטין אם אלף הן אני ובני מהן אם מאה הם אני ובני מהן אם שנים הן אני ובני הן.

בספר "סניגוריא" שכתב הגה"ח המקובל הצדיק ר' שמעון הוורייץ שהיה (לפני זכרוננו ממייסדי ישיבת שער השמים ביחד עם ר' חיים לייב אויערבך אביו של הגרש"ז).

חיבר ספר זה בעיצומה של השואה. ובו מעורר על חיוב לימוד הזוה"ק ובפרט עכשיו להביא הגאולה ברחמים (וכתב ללמוד שעה ויותר! בכל יום, עיין שם מעמוד 38 והלאה וכתב שם (עמ' 39) בשם החיד"א שבצפת עשו חבורה ללמוד זוהר וחילקו ביניהם

בצפת ת"ו שהיו נוהגין לילך למערת רשב"י ז"ע בכל ל"ג לעומר כמה חכמים ולומדים שם כל ס' הזוהר ומחלקים אותו לכל אחד מהקוראים חלק אחד, והיה היום שהיה עמיהם איש אחד ונתנו לו גם כן חלק אחד מהזוהר עם הקוראים לקרות עמיהם והיה יודע בעצמו שאינו יודע לקרות, והוא כבהמה בצורת אדם, מה עשה אותו האיש קודם שיגיע העת של הלימוד יצא לחוץ מהמערה וילך הלוך ובכה הרבה מאד עד שנפלה עליו תרדמה וישן במקומו ואז בא אליו רשב"י ז"ע בחלום ואמר ליה מה לך נרדם, אל תירא ואל תחת קום קרא אל אלהיך החלק שעלה בגורלך השיבו האיש, הרי אני כבהמה ואיני יודע כלל לקרות, אמר ליה רשב"י קום קרא ואני אסייעך ותמצא עצמך קורא כגדולי החכמים, וכן היה והקיץ משנתו ומצא עצמו יודע בטוב ותמהו עליו כל הרואים אותו שמצאו בו דברים נוראים שלא ידעו בו מקודם עד כאן המעשה, עיי"ש

ויהי רצון כשם שנבער חמץ מביתנו כן נזכה לבער מקרבנו ומקרב כל ישראל שאור שבעיסה ויגער ה' בשטן לעולם!

והשם יתברך יאיר עינינו בתורתו (שמדובר על לימוד הסוד כדפירשו המפרשים ז"ל), ונזכה לקיים מצוות מצה כהלכתה